

seetide; jeg huffede ikke paa, at det ærede Medlem blev valgt noget ind i Valgperioden. Den omtalte Klage er imidlertid ikke fremkommet fra det ærede Medlem alene, men ogsaa fra Andre, der have viist en særdeles Iver for Hærvesenets Størelse, og til dem vil jeg da rette min Udtalelse.

Der er nogle Punkter, som jeg omtalte i forrige Sessjon, og som jeg med et Par Ord igjen idag skal nævne paa Grund af, at der dog er skeet Noget i denne Retning. Jeg henstillede dengang til det ærede Finantsminister, om han ikke i sin Opstilling af Finantslovens Posteringer vilde følge et System, som jeg vidste, at han tidligere havde bifaldet, nemlig Bruttoopstillingen. Imidlertid har det ærede Minister forelagt os Finantslovsforslaget, affattet uforandret efter Nettoopstillingen, men han er dog kommen imøde derved, at han har ladet medfølge et Bilag, i hvilket Hovedsummerne ere opstillede efter Brutto-systemet. Dette er ganske vist en Smødeforbedring, man maa paaafsjonne; men det forekommer mig, at naar den ærede Minister vil, at Thinget og Landet i det Hele skulle nyde Godt af et Arbejde af denne Natur, maa det omfatte Enkelthederne; thi først da troer jeg, kan man have nogen lynderlig Nytte deraf. Den ærede Minister har i det Foredrag, hvormed han forelagde os Finantsloven, tillige sammensatt under visse enkelte Afdelinger Indtægterne efter de Klæder, hvorfra de komme, og Udgifterne efter de Formaal, hvortil de anvendes. Ogsaa det er Noget, som jeg anseer for særdeles nyttigt og oplysende og som vil være af stor Betydning med Hensyn til den Besparelse, vi nødvendig maae tilveiebringe i vore Statsudgifter; men netop derfor vilde jeg ønske, at den ærede Minister ogsaa i den Henseende vilde gaae et Skridt videre og i større Detail meddele det, som han nu kun summarisk har fremstillet. — Jeg yttrede ligeledes i forrige Sessjon et Ønske om, at alle Statsindtægter og Statsudgifter maatte blive optagne paa Finantsloven, og jeg stillede blandt Andet to Forslag i denne Retning; men som ikke bleve vedtagne af Thinget, nemlig om at opføre Indtægter og Udgifter vedvørende Statens Understøttelse til Folkekirkenes Præstefab og ligeledes om nogle

adeltige Frolenkløstres Indtægter og Udgifter. Med Hensyn til de førstnævnte Midler skal jeg bemærke, at foruden de Grunde, jeg anførte ifjor for at fremkomme med Forslaget, er der for mig iaar kommet endnu en Grund til for paany at fremkomme med det samme Forslag. Det er formodetlig ikke undgaaet de ærede Medlemmers Opmærksomhed, at den Commission, som er bleven nedsat for at behandle Forslag angaaende kirkelige Forhold, blandt andre Ting ogsaa har faaet forelagt Sagen om Geistlighedens fremtidige Forretning. Nu forekommer det mig, at dette er en Sag, som denne Commission aldeles ikke kan have noget Kalb til at give sig af med, idet den i det Høieste paa Kirkens Vegne, — som man egentlig ikke engang kan sige, at den repræsenterer — kan fremsætte visse Ønsker; det var dog det Høieste, hvortil den kunde komme, thi det er Rigsdagen, den bevilgende Myndighed, som alene har at domme om, hvor stort et Tilskud den vil give Folkekirken som Understøttelse, og ikke Folkekirken, som ikke eier de omhandlede Midler og altsaa ikke kan give sig til at disponere over dem eller udarbejde Forslag for Rigsdagen om, hvorledes denne skal disponere over Midler, der henlægges under dens Myndighed. Regjeringen bærer sig ad, som om disse Midler vare Kirkens Eiendom, naagtet det er en Kjendsgjerning, at da denne Anskuelse blev gjort gjældende i den grundlovgivende Rigsforsamling, blev den forkastet, og naagtet det er en Kjendsgjerning, at da en Minister søgte at faae disse Midler ind paa Finantsloven som en Separatfond for Folkekirken, forkastede Rigsdagen hans Forslag i saa Henseende. Det forekommer mig derfor, at Sagens Forelæggelse for Commissionen er et saadant Overgreb, at man paa ingen Maade kan finde sig i at lade det hængaa upaataalt. — Med Hensyn til de mange Millioner, der nu anvendes som et Slags Understøttelsesfond for visse privilegerede Personer her i Landet, som ere enten af Adel eller benaadede med Titel og Rang, da vil jeg ikke tilbageholde min Forundring over, at en Forsamling som denne skulde være villig til at opretholde et saadant Privilegium, der strider aldeles mod Aanden i Grundlovens § 92. Det er dog en Forret-